PANTAN 32

D. PARAĆ, Proljetni ekvinocij. Zagreb, Moderna galerija

LIT: N. Peśić i R. Findrik. Mlinice kod Trogira. Zbornik zaštite spomenika kulture (Beograd), 1960. – C. Fisković. O trogirskim mlinicama u povodu njihove nove namjene, Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske, 1980–81, 6–7. R.

PAPALIĆ, Dmine, humanist (Split, XV/XVI. st.); plemićkoga roda. Pisao pjesme na latinskom; pronašao i prepisao tzv. Hrvatsku kroniku s dijelom Ljetopisa popa Dukljanina. Poč. XVI. st. zajedno s M. Marulićem proučavao solinske spomenike; skupljene ant. natpise uzidao je u dvorište svoje palače u Splitu te tako stvorio prvi naš lapidarij. Marulić mu je posvetio svoje djelo o ant. natpisima iz Salone (rukopis u Vatikanskoj biblioteci). LIT.: F. Bulić, Razvoj arheoloških istraživanja i nauka u Dalmaciji. Zbornik MH, 1925. R.

PAPARELLA TUDORIĆ, Špiro, slikar (Split, 14. V. 1888 — Rim, ?). Učio slikarstvo u Italiji, živio potom u Splitu, Zagrebu i Rimu (gdje je neko vrijeme radio kao crtač na anatomskome institutu Medicinskoga fakulteta). Slikao uglavnom portrete (*Niccolò Tommaseo*, 1896, u Muzeju grada Šibenika; đakovački biskup *Ivan Krapac*, 1914, u biskupskome dvoru u Đakovu) i crkv. slike vještom i hladnom akademskom manirom.

LIT.: D. Kečkemet i K. Prijatelj, Dva dalmatinska umjetnika prošlog stoljeća, Split 1958. – K. Prijatelj, Prilog dalmatinskom slikarstvu prošlog stoljeća, Prilozi – Dalmacija, 1963. K. Plj.

PAPIĆ, Boško, kipar (Tomislavgrad, 12. V. 1965 — Kupreško polje, 10. IV. 1992). Završio Poljoprivredni fakultet u Osijeku. U kiparstvu samouk. U kamenu izveo niz ekspresivnih skulptura (*Krist*, 1989) i meko oblikovanih portreta (*Moj prijatelj*, 1990). Samostalna izložba priređena mu je 1993. u Tomislavgradu.

PAPIĆ, Julije, kipar (Metlika, Slovenija, 26. I. 1912). Diplomirao na Visokoj umjetničko-industrijskoj školi u Pragu 1933. Izlaže od 1938. Bio je lik. pedagog u Zagrebu (1955—72). Radi figuralne kompozicije manjih dimenzija u bronci i kamenu (Bijeg, Seljanka s košarom, Melankolija), portrete (Sinčić, Maska, Autoportret), reljefe, plakete i porculanske tanjure. Autor je memorijalnih spomenika u Zelini (1951), Metliki (1954) i Đelekovcu (1957). Samostalno je izlagao u Zagrebu, Metliki i Novome Mestu.

PAPP, Petar, slikar (Zemun, 29. XII. 1893 — Zagreb, 4. IX. 1973). Studirao na akademijama u Budimpešti, Zagrebu, Beču i Parizu. Bio je lik. pedagog u Iloku, Karlovcu i Zagrebu. Slikao pejzaže u duhu kolorističkoga intimizma i postimpresionizma; u kasnijim djelima naglašava konstrukciju i monumentalno shvaćanje oblika (Klis, 1937). Slikao sakralne kompozicije u seoskim crkvama u Bučju i Gušću, te u Svetome Petru na Mrežnici. Najvrsniji je njegov rad te vrste bio ciklus fresaka u kapelici gimnazije na Rooseveltovu trgu u Zagrebu (1937—39). Objavljivao karikature u »Koprivama«, a 1929. bio je crtač, animator, scenograf i suredatelj prvih hrv. crtanih filmova (Kako je počela griža u selu Prljavoru; Martin u nebo; Ivin zub, Macin nos). — Samostalno izlagao u Zagrebu 1924. i 1925. LIT: Lj. Babić, Umjetnost kod Hrvata, Zagreb 1943. — D. Horvatić, Petar Papp, LL. 1973. 2–3. — R. Munitić, Pedeset godina crtanog filma u Hrvatskoj, Zagreb 1978. — G. Gamulin, Hrvatsko slikarstvo XX. stoljeća, II, Zagreb 1988.

PAPP-JERKOVIĆ, Ana, slikarica (Stari Mikanovci, 25. XII. 1894 — Zagreb, 6. VIII. 1975). Slikarstvo studirala u Zagrebu (B. Čikoš-Sesija, V.

Becić), Beču i Parizu. Slikala u tehnici akvarela i gvaša zagorske i istarske krajolike, motive iz Zagreba i tal. gradova, mrtve prirode i portrete (*Venecija*, 1937; *Motiv iz Zagreba*, 1938; *Rovinj*, 1953). Karikaturama i ilustracijama surađivala u listu »Koprive«. Bavila se lik. pedagogijom. — Posthumne izložbe priređene su joj u Slavonskome Brodu, Osijeku i Iloku (1983).

LIT.: D. Horvatić, Ana Papp-Jerković, akvareli 1925—1969 (katalog), Slavonski Brod 1983. — G. Gamulin, Hrvatsko slikarstvo XX, stoljeća, II, Zagreb 1988. D. Hč.

PARAĆ, Dalibor, slikar (Solin, 20. VI. 1921). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1948, specijalni tečaj slikarstva završio 1950 (Lj. Babić). Bio je suradnik Majstorske radionice K. Hegedušića (1950—52), nastavnik i ravnatelj Škole primijenjene umjetnosti (1952—62), potom profesor na Akademiji u Zagrebu. Radio je crteže i grafike s temama iz II. svj. r. (Masovno hapšenje, 1945; Hrvatski Arsenal, 1944; Pogreb ruskog seržana, 1945). Bavio se ilustriranjem knjiga.

U ranim portretima, mrtvim prirodama i kompozicijama iz života ljudi Dalmatinske zagore sažetošću forme postiže izražajnost likova. Nakon toga slika u duhu lirske apstrakcije, ostajući i dalje zaokupljen mediteranskim zavičajem. Na iskustvima tzv. apstraktnoga pejzaža postiže dojmove koji se odlikuju pikturalnom čistoćom i dramatičnošću ozračja (*Proljetni ekvinocij*, 1976; *Litica*, 1979; *Flora*, 1981). U novijim kompozicijama na koloristički slobodan, plošno-linearan način obrađuje likove u imaginarnim, senzualnim situacijama (*Domjenak*, 1983; *Modro jutro*, 1984; *Nagovaranje*, 1985; *Mladenka*, 1988). — Samostalno je izlagao u Zagrebu, Splitu, Rovinju, Hvaru, Karlovcu, Skoplju i Ljubljani.

LIT.: S. Mateljan. Likovni umjetnici u NOB-i Hrvatske (katalog), Zagreb 1974. — V. Bužančić. Dalibor Parać (katalog), Zagreb 1979. — K. Prijatelj. Dalibor Parać (katalog), Zagreb 1974. — Ž. Sabol. Dalibor Parać (katalog), Zagreb 1979. — Z. Rus. Dalibor Parać (katalog), Zagreb 1982. — I. Šimat Banov. Dalibor Parać (katalog), Zagreb 1985. — Isti. Dalibor Parać (katalog), Ljubljana 1985. — Isti. Dalibor Parać (katalog), Zagreb 1988. — I. Šimat Banov, Dalibor Parać (katalog), Zagreb 1988. — Ma. B.

PARAĆ, Vjekoslav, slikar (Solin, 2. II. 1904 — Zagreb, 4. VIII. 1986). Diplomirao je na Akademiji u Zagrebu 1926 (Lj. Babić). Usavršavao se u Parizu 1929—31 (O. Friesz, A. Lhote). Učio je fresko-slikarstvo na Akademiji u Rimu 1935 (F. Ferrazzi). God. 1944. odlazi u partizane. Od

V. PARAĆ, Portret ujaka Frane. Zagreb, priv. vlasništvo

